

บทวิจารณ์หนังสือ: Book Review “สามัญสำนึก Common Sense”

พระมหาธีรวิทย์ พันธุ์ศรี

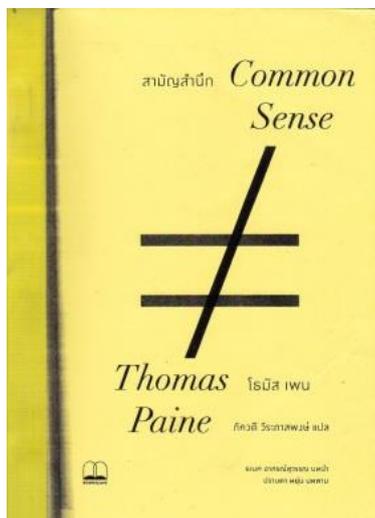
Phramaha Teerawee Punsri

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate school Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-Mail: Punsee2004@hotmail.com

Received June 16, 2021; Accepted: June 30, 2021

ผู้เขียน : Thamas Paine โรเบิร์ต เพน แพล

ผู้แปล : ภัควดี วีระภาสพงษ์

ปีที่พิมพ์ : 2563

จำนวนหน้า : 175

สำนักพิมพ์ : Bookscape

ISBN: 978-616-8221-28-0

บทนำ

สามัญสำนึก (Common Sense) เป็นบทความอยู่ในจุลสารเกี่ยวข้องกับแนวคิดทางการเมืองสะท้อนความเคลื่อนไหวของชาวอาณานิคมอเมริกันในอเมริกาเหนือที่เติบโตเคียงข้างกับการเติบโตของเมืองและเศรษฐกิจการผลิตแบบทุนของชนชั้นกรรมาชีพ ในที่นี้เป็นการวิพากษ์ระบบกษัตริย์ที่เป็นฝ่ายปกครองสืบทอดมาจากครอบครัว ที่อยู่เหนือประชาชน ประเด็นจุดหมายของการปกครองและรัฐบาลต้องเป็นการปกครองเพื่อความดีงามของส่วนร่วม (Public good) ไม่ใช่ของอภิสิทธิ์ชน บทความนี้

ส่งผลให้เกิดความสลายความรู้และการต่อสู้เรียกร้องเอกราชของอเมริกาจากระบบกษัตริย์จอร์จที่ 3 แห่งอังกฤษในปี 1776 และได้รับเอกราชในปี 1783 โทมัส เพน ชาวอังกฤษ เกิดในครอบครัวปานกลาง พ่อเป็นช่างทำสแตมป์รูปและเป็นควอเกอร์ ส่วนแม่เป็นลูกสาวของอัยการในท้องถิ่น เขาเรียนจบได้ทำงานเป็นพนักงานศุลกากร นิยชอบทำงานมวลชนและอภิปรายปัญหาของชาวบ้าน จนถูกไล่ออกจากงานเพื่อการจัดตั้งกลุ่มเคลื่อนไหวไม่พอใจการทำงานศุลกากร ปี 1774 เขาตัดสินใจไปแสวงหาชีวิตใหม่ในอเมริกาด้วยวัย 37 ปี และได้ศึกษาและสร้างมโนทัศน์ทางการเมืองจากครอบครัวที่ปลูกฝังความคิดอิสระเสรีตั้งแต่เด็ก ตัวของเพนเติบโตในครอบครัวที่เป็นควอเกอร์ที่เป็นโปรเตสแตนต์มีศรัทธาและวัตรปฏิบัติตนเองไม่เหมือนนิกายอื่นๆ หลักการใหญ่ คือ การเคารพความเป็นอิสระและแสงสว่างในตัวเองของแต่ละคนในการเข้าถึงพระเจ้า แต่ในประเทศอังกฤษความเชื่อทางศาสนาตามความเป็นจริงที่ดำรงอยู่ในสังคมและการปกครองมีแต่ความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมของคนในสังคม ก่อให้เกิดโครงการปฏิรูปต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ การต่อต้านและทำลายระบบทาสividาระดับท้องถิ่นยกเลิกระบบการทาส รวมถึงการยอมรับให้คนที่คิดต่างจากสำนักกระแสหลักเข้ารับตำแหน่งในการทำงานราบการได้ และสุดท้ายคือความคิดให้แยกศาสนาออกจากรัฐและการเมืองแนวคิดที่มีอิทธิพลทางการเมืองแบบบริเตนคือวิทยาศาสตร์แบบนิวตัน สอนว่า จักรวาลนี้มีระเบียบและความสมานฉันท์(Harmony and order)ที่ถูกชี้แนะโดยกฎธรรมชาติ ถูกจินตนาการถึงสังคมและการเมืองที่มีระเบียบและความสมานฉันท์ สามารถนำมาตัดสินด้วยเหตุผลได้ เมื่อมองจากจุดที่เป็นวิทยาศาสตร์และเหตุผลนิยม ศาสนจักรเริ่มไม่ไว้วางใจเพราะถูกสันคลอนทางวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดแนวร่วมมากมาย เช่น เบนจามิน รัช (Benjamin Rush) จอห์น เบวิส (John Bevis) จอร์จ ลูอิส สกอตต์ (George Lewis Scott) เป็นนักคณิตศาสตร์ที่มีชื่อเสียงและแนะนำเพนให้รู้จักกับเบนจามิน แฟรงคลิน (Benjamin Franklin) เพนได้เรียนอยู่ชีวิตอยู่ในอังกฤษ ผ่านการทำงานมีประสบการณ์มากมายทำให้ในใจเต็มไปด้วยความคับข้องใจ ความกดดัน และความขัดแย้ง ก่อนตัดสินใจลงเรือไปอเมริกา พร้อมกับควาหมัดหวังในการปฏิรูปในอังกฤษที่ลักษณะเบาบางและไร้น้ำหนัก ทางออกสุดท้ายคือการไปสร้างชีวิตใหม่และผลักดันอุดมการณ์ทางการเมืองที่เขาศรัทธาและเชื่อในโลกใหม่

จุดเริ่มต้นของเพนกับสิ่งใหม่ๆในอเมริกาโดยคำแนะนำตัวของเบนจามิน แฟรงคลิน ที่การเมืองกำลังคุกรุ่นด้วยความขัดแย้งการเมืองที่ดูเดือน พร้อมกับอารมณ์รุ่มร้อนถึงความไม่เป็นธรรมและไม่เป็นเหตุผลของระบบกษัตริย์ การได้ทำงานในที่นั้นโดยไม่ต้องปรับตัวในฟิลาเดลเฟียที่มีระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุด มีชนชั้นที่ร่ำรวย และชนชั้นฝีมือแรงงานที่มีจำนวนมาก มีการต่อต้านแรงงานทาส จนมีการประกาศยกเลิกแรงงานทาส ต่อมาเกิดความผันผวนของสภาวะทางเศรษฐกิจประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประเทศแม้คืออังกฤษต้องการรายได้มากขึ้นจากเมืองอาณานิคมสู่กรณีวิกฤตแอสสัมปี 1765-1766 ตามด้วยกฎหมายภาษีทาวเซนต์ปี 1770 เกิดการประท้วงอังกฤษก่อตัวขึ้น ไม่ให้นำสินค้าอังกฤษเข้ามา ชุมนุมคัดค้านกฎหมายอังกฤษและข้าหลวงอังกฤษในอาณานิคม

นำไปสู่สัญลักษณ์การเมืองยุคสมัยนั้นมีการปลุกกระตมความคิดทางการเมืองในหมู่ประชาชนที่เป็นช่างและช่างฝีมือ มีการตั้งสภาครองเกรสแห่งทวีป(Continental Congress)เป็นองค์กรนำในการต่อสู้ต่อรองเจรจักษ์กับรัฐบาลอังกฤษ เกิดแนวคิดชาตินิยมและต้องการเป็นอิสระจากอาณานิคม จุดนี้เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อพร้อมกับประสบการณ์ทางการเมืองจากอังกฤษ

เพนได้เสนอแนวคิดทางการเมืองและอิทธิพลของสามัญสำนึกที่เขากฎิปรายอยู่ 3 ประเด็น คือ ประเด็นแรกคือต้นกำเนิดและจุดประสงค์ของรัฐบาล เริ่มด้วยการเปรียบเทียบระหว่างรัฐบาลกับสังคมเป็นวิธีวิทยาในสำนักปรัชญาตามธรรมชาติและสัญญาสังคมจากโธมัส ฮอบส์ถึงจอห์น ล็อก ดั่งข้อสรุปของเขาที่ว่า

สังคมเกิดจากความต้องการของเรา ส่วนรัฐบาลเกิดจากความชั่วร้ายของเรา สังคมส่งเสริมความสุขของเราในด้านบวกด้วยการเกี่ยวร้อยประสานสิ่งที่เรารัก ส่วนรัฐบาลมีหน้าที่ในด้านลบคือคอยระงับยับยั้งความชั่วร้ายของเรา สังคมเกื้อหนุนการมีปฏิสัมพันธ์ ส่วนรัฐบาลสร้างการกีดกันแบ่งแยก สังคมคือผู้อุปถัมภ์ รัฐบาลคือผู้ลงโทษ

ดังนั้นข้ออภิปรายแนวคิดทางการเมืองและสังคมคือความเสมอภาคเท่าเทียมกันของคนทั้งหลายในสังคม ประเด็นที่สอง คือ การวิพากษ์และชำแหละความเป็นมาและการก่อรูปจนถึงการดำรงอยู่ในฐานะผู้มีอำนาจปกครองอย่างชอบธรรมของสถาบันกษัตริย์อังกฤษ เขาใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์วิพากษ์สถาบันกษัตริย์ เขานำเสนอข้อเท็จจริงของการเป็นกษัตริย์ก่อนว่า มีอะไรบ้าง ข้อแรกคือ อะไร ที่กษัตริย์มีและทำ สรุปได้ว่า สถาบันกษัตริย์อังกฤษนั้นมีอะไรและทำอะไร และสิ่งที่มีอยู่และทำนั้นถูกต้องตามเหตุผลและผลของสรรพสิ่งนั้นหรือไม่ เพนปฏิเสธระบอบกษัตริย์และอภิสิทธิ์จากการสืบสายเลือดวงศ์ตระกูล และประเด็นสุดท้าย คือ อเมริกาจะไปทางไหน สามัญสำนึก ได้ตอบและชี้แนะหนทางที่เป็นการเลือกหนทางเป็นเอกราชและเป็นอิสระจากอำนาจและการปกครองที่ยุติธรรมและไม่เป็นธรรมชาติของระบอบกษัตริย์อังกฤษ เพนได้ใช้ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในชีวิตของช่างฝีมืออันเป็นกลุ่มชาวเมืองหรือกระฎุมพีที่เติบโตใหญ่ขึ้นมาในสภาวะแวดล้อมของระบบเศรษฐกิจทุนนิยมและการเมืองระบบฟิวต์ล ความขัดแย้งที่กำลังก่อตัวและความจำเป็นต้องมีพลังการเมืองใหม่เข้ามาผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพให้เกิดขึ้น ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอเมริกาที่รัฐบาลอังกฤษเป็นเวทีประลองกำลังทางอุดมการณ์ที่เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุดภายใต้ระบบจักรวรรดิอังกฤษขณะนั้น ความล้มเหลวไม่กล้าตัดสินใจในการแตกหักกับจักรวรรดิอังกฤษและระบอบกษัตริย์ แต่ก็มีบางพวกที่ไม่สามารถเปลี่ยนไปยังอยู่ติดกับระบบเก่าไม่ย้ายจุดยืนของตนเอง สามัญสำนึกจึงเป็นพลังที่ทำให้สายใยเส้นสุดท้ายระหว่างอาณานิคมกับเมืองแม่อังกฤษขาดสะบั้นลง งานเขียนของเพนมีพลังข้อคิดและข้อเสนอที่สำคัญคือ การวิจารณ์และลบล้างความชอบธรรมของสถาบันกษัตริย์ที่วางอยู่บนหารสืบสายโลหิตว่าเป็นการปกครองที่ไม่เป็นธรรมชาติและไม่มีความจริงรับรอง การยกฐานะและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของชนชั้นต่ำที่เป็นสามัญชนและทาสทั้งหลายที่ต้องการยกฐานะแต่ก็มีอุปสรรคขัดขวางคือระบอบกษัตริย์ ดังนั้น สามัญสำนึก บทความ

นี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ประเด็นประกอบด้วยต้นกำเนิดและจุดประสงค์ของรัฐโดยทั่วไปพร้อมข้อสังเกตต่อรัฐธรรมนูญอังกฤษของสังเขป ว่าด้วยระบบกษัตริย์กับการสืบทอดทางสายเลือด และว่าด้วยสมรรถนะของอเมริกาในปัจจุบันพร้อมข้อคำนึงจีปาละ

เนื้อหาโดยย่อ

สาระสำคัญของส่วนที่ 1 ว่าด้วยต้นกำเนิดและจุดประสงค์ของรัฐบาลโดยทั่วไปพร้อมข้อสังเกตต่อรัฐธรรมนูญอังกฤษของสังเขป สังคมกับรัฐบาล มีความแตกต่างกัน ต้นกำเนิดผิดแผกกันสังคมเกิดจากความต้องการของเรา ส่วนรัฐบาลเกิดจากความชั่วร้ายของเรา สังคมส่งเสริมความสุขของเรา ในด้านบวกเกี่ยวข้องกับประสานสิ่งที่เรารัก ส่วนรัฐบาลมีหน้าที่ในด้านลบคือคอยระงับยับยั้งความชั่วของเรา สังคมเกื้อหนุนการมีปฏิสัมพันธ์ รัฐบาลสร้างความขัดกันแบ่งแยก สังคมคือผู้อุปถัมภ์ รัฐบาลคือผู้ลงโทษ สังคมในทุกสภาวะเป็นสิ่งประเสริฐ รัฐบาลในสภาวะที่ดีที่สุดเป็นแค่ความชั่วร้ายที่จำเป็น สภาวะที่เลวร้ายที่สุด ยิ่งทนทานเพราะเมื่อใดเราทนทุกข์หรือประสบความล้มเหลวจากรัฐบาล เรื่องที่คาดหมายว่าจะเจอแต่ในประเทศที่ปราศจากรัฐบาล ความทุกข์ใจยิ่งทวีคูณเมื่อหวนนึกว่าเราเป็นผู้บันดาลปัจจัยอันก่อทุกข์แก่ตัวเรา รัฐบาลที่จะประกันความปลอดภัยให้มากที่สุด โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดและยังประโยชน์สูงสุด ย่อมเป็นรัฐที่พึงปรารถนา และยังมีใครที่สามารถปกป้องคุ้มครองได้ด้วยข้อบกพร่องของมนุษย์ การสถาปนาการปกครองรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อบรรเทาข้อบกพร่องของคุณธรรมมนุษย์ การจัดตั้งสภาเพื่อออกข้อบังคับมาใช้กับผู้ที่ปกครองด้วยการเลือกตั้ง ด้วยระบบการปกครองเพื่อให้ผู้อยู่ใต้ปกครองมีความสุข ออกเป็นรัฐธรรมนูญเพื่อให้ความชอบธรรมแล้วนำมาปกครองแต่ก็เป็นภาพลวงตาผู้อยู่ใต้ปกครอง รัฐธรรมนูญของอังกฤษจึงไม่ได้ทำให้เกิดเสรีภาพอย่างที่กล่าว เพราะเป็นการให้กษัตริย์มีอำนาจและชนชั้นสูงที่สืบทอดการทางสายเลือดจึงเป็นเอกเทศจากประชาชน สภาของสามัญชนคอยถ่วงดุลกษัตริย์ตั้งอยู่บนพื้นฐานสองประการคือกษัตริย์เป็นบุคคลที่ไว้วางใจไม่ได้ถ้าไม่มีการตรวจสอบ หรือความกระหายอำนาจของกษัตริย์เป็นโรคภัยตามธรรมชาติของระบอบกษัตริย์ และอีกอย่างสภาสามัญชนได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ข้างต้นจึงมีปัญญาว่าหรือมีค่าต่อการไว้วางใจมากกว่าผู้ครองบัลลังก์กษัตริย์ การออกกฎหมายรัฐธรรมนูญของกษัตริย์ที่ปกครองจึงมีการอำพรางมีความซับซ้อนแนบเนียนมากขึ้น หาใช่ทรงธรรมกว่าเดิม

สาระสำคัญของส่วนที่ 2 ว่าด้วยระบอบกษัตริย์กับการสืบทอดทางสายเลือด มนุษย์กำเนิดมาเท่าเทียมต่อมาภายหลังมีการแบ่งแยกคนรวยกับคนจนเป็นหลักสำคัญ การแบ่งแยกอีกอย่างหนึ่งที่ไม่ใช่เหตุผลคือการแยกมนุษย์ออกเป็นกษัตริย์กับราษฎร ชายกับหญิงแบ่งแยกตามธรรมชาติ ดีกับเลว เป็นการแบ่งแยกของสวรรค์ ไม่มีใครเกิดสูงส่งกว่ากันเหนือมนุษย์คนอื่น และแตกต่างราวกับสิ่งที่มีชีวิตสายพันธุ์ใหม่ เกิดมาเพื่อความสุขหรือความทุกข์ของมนุษย์ชาติกันแน่ การไม่มีกษัตริย์ จึงมีความสุข กษัตริย์สร้างแต่ความฟุ้งเพื่อยกย่องบูชาให้เลิศลอยกว่าคนอื่นไม่สามารถอ้างเหตุผลชอบธรรมใดเลยจากสิทธิเท่าเทียมตามธรรมชาติ ระบอบกษัตริย์เป็นบาปประการหนึ่งของชาวยิวและเป็นความชอบธรรมของพระเจ้าที่ทรงมหิทธานุภาพ กษัตริย์ที่ดีย่อมมีแต่น้อย ระบอบกษัตริย์ไม่เป็นที่พอใจของพระเจ้า เป็นเจ้าคือความจริง การสืบทอดทางสายโลหิต ก้าวแรกเสื่อมและลดทอนตัวเองไม่พอ ก้าวสองอ้างเป็นสิทธิ์เป็นการดูแคลนและยึดเยียดให้คนรุ่นหลัง เมื่อมนุษย์เกิดมาเท่าเทียม การยกย่องตระกูลให้มี

อภิสิทธิ์ชนตั้งแต่กำเนิดจนตลอดไป ความห่างไกลจากต้นเกินค่าและไม่ควรมาปกครอง เนื่องจากกษัตริย์จะใช้อำนาจในการเบียดเบียนอย่างทารุณรวมไปถึงการสืบทอดอำนาจทางสายโลหิตก็เป็นสิทธิที่ชอบธรรม แม้อ่อนสืบราชบัลลังก์ที่ยังทรงพระเยาว์ มีคนที่สำเร็จราชการใช้อำนาจภายใต้กษัตริย์ อำนาจยั่วยวนและมีโอกาสให้ทรยศต่อความวางใจ เมื่อมีอำนาจก็จะครอบงำกษัตริย์เมื่อวัยชรา ดังนั้นระบอบกษัตริย์และการสืบทอดราชบัลลังก์จะก่อให้เกิดโลกโซกเลือดและแปดเปื้อนถ้าถ่าน ระบบกษัตริย์จึงมีหน้าที่สร้างความยากจนแก่ประเทศชาติและสร้างความขัดแย้งบาดหมางแก่ผองชนทั้งคนทุกคนมีความเท่าเทียม

สาระสำคัญส่วนที่ 3 ความคิดคำนึงว่าด้วยสถานะของอเมริกาในปัจจุบัน อเมริกามีความสมบูรณ์ทั้งทรัพยากรมีสินค้าที่ค้าขายจนร่ำรวยไม่จำเป็นต้องอาศัยประเทศแม่ซึ่งคุ้มครองประโยชน์ของเรา อเมริกาต้องสร้างมิตรทั่วทวีปยุโรป ต้องความเป็นเอกราชให้ได้ ทั้งที่อเมริกามีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล มีเมืองท่าที่ทำการค้าขายได้เองโดยไม่ต้องอาศัยอำนาจใดๆจากประเทศแม่ ที่จะเอาแต่ประโยชน์จากประเทศของเรา เราสามารถสร้างความยิ่งใหญ่ได้ด้วยตัวของเราเอง ที่เราทำไม่ได้เพราะเราเกาะเกี่ยวกับประเทศแม่ ไม่มีพระเจ้าองค์ใดจะให้ใครมาปกครอง แต่ท่านได้มอบความปลอดภัยโดยพระองค์เอง เรามาสร้างสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่คนรุ่นหลัง ประเทศแม่เอาแต่ประโยชน์ แสร้งความปรองดองแต่มีกลไกในการกำจัดคนที่เห็นต่าง ดังนั้น อเมริกาจะต้องเป็นอเมริกาไม่ใช่อังกฤษ มีอิสรภาพและเสรีภาพปกครองตนเองคือสิทธิตามธรรมชาติ

สาระสำคัญส่วนที่ 4 ว่าด้วยสมรรถนะของอเมริกาในปัจจุบันพร้อมข้อคำนึงจีปาละ อเมริกามีความสามารถในการปกครองตนเอง รวมทั้งความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น การต่อเรือในการรบที่มีต้นทุนต่ำกว่าการไปสร้างประเทศอื่นทำที่มีต้นทุนสูง เป็นต้น อเมริกาพรั่วที่จะเป็นมหาอำนาจได้ ควรให้อิสรภาพในการนับถือศาสนา ต้องประกาศอิสรภาพอย่างเปิดเผยและมุ่งมั่น เหตุผล คือ อเมริกาเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษเมื่อมีการสู้รบยากที่จะหาประเทศมาใกล้เคียง ไม่มีทางที่ประเทศที่จะเข้ามาช่วยเพราะอเมริกากับอังกฤษเป็นเมืองขึ้น ภาพในสายตาของนานาประเทศจะมองอเมริกาเป็นกบฏ ต้องมีการสื่อสารบอกความจำเป็นและความทุกข์ต่อการอยู่ภายใต้บังคับของอังกฤษสื่อความทุกข์ทรมานความยากลำบากของอเมริกา

บทวิจารณ์

ประเด็นในการวิจารณ์ ผู้วิจารณ์ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1)รูปแบบการนำเสนอ (2)ประเด็นเนื้อหา

1. รูปแบบการนำเสนอ หนังสือเรื่องสามัญสำนึก(Common Sense) ไม่ใช่รูปแบบที่เป็นหนังสือ แต่เหมือนบทความที่ตีพิมพ์ลงในจุลสารและแผ่นใบปลิว(pamphlem) สะท้อนความเคลื่อนไหวทางการเมืองของชาวอาณานิคมอเมริกันในอเมริกาเหนือ ภาษาที่เขียนแบบเรียบง่าย แต่ทรงพลังข้อคิดและข้อเสนอที่วิพากษ์และลบล้างความชอบธรรมของสถาบันกษัตริย์ที่สืบสายโลหิตเป็นระบบที่เป็นธรรมชาติและไม่มีความจริงรองรับ

ในส่วนลำดับเนื้อหา ผู้เขียนใช้ภาษาเขียนอย่างเรียบง่าย มีเหตุผลที่สำคัญได้การโยงหลักทางศาสนาคริสต์ที่ปรากฏในคัมภีร์ไบเบิลมาเชื่อมโยงให้ตั้งแต่ความเชื่อเรื่องกษัตริย์ ความเป็นมนุษย์ที่พระเจ้าผู้เจ้าได้ทรงประทานความสำเร็จโดยไม่ได้อันผ่านตัวแทนจากอำนาจใดๆ สร้างความเชื่อถือด้วยการ

นำสิ่งที่คนเคารพนับถือมาปูพื้นฐานความเชื่อแล้วเข้าสู่ประเด็นข้อเรียกร้องความเป็นตัวของตัวเอง (อเมริกา) การให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ความเท่าเทียมของความเป็นคน มีเสรีภาพอิสรภาพเท่าเทียมกันมากที่สุด (จอห์น รอลส์, 2558: 57) การสร้างความภาคภูมิใจให้ตระหนักถึงประเทศตนเองที่ไม่จำเป็นต้องยอมทนต่อเมืองแม่ ทั้งที่ตนเองมีศักยภาพหรือสมรรถนะ มีทรัพยากรมากมาย พื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล ผู้เขียนได้เชื่อมโยงและเรียงลำดับหลักการปกครองที่ต้องเน้นภาพของการปกครองด้วยตนเอง มีองค์กรการปกครองตนเอง เพื่อดูแลสุขทุกข์ของประชาชน ออกกฎหมายปกครองที่เข้าใจพื้นฐานตนเอง มากกว่าจะให้คนอื่นมาออกกฎหมายที่ต้องอาศัยความพอใจหรือผลประโยชน์ตนเอง ผู้เขียนยังใช้ภาษากระตุ้นอย่างมีเหตุผลโดยตนไม่ไขว่คว้าคิดผู้ต้องการผลักดันความเชื่อของตนเอง หรือยึดยึดสิ่งที่เขาคิดว่าตนเองถูกต้องให้กับคนอื่น สร้างความตระหนักด้วยข้อคิดให้วิพากษ์อย่างมีเหตุผลโดยใช้หลักวิทยาศาสตร์มาอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆในสังคมอเมริกา เป็นผู้ยึดมั่นในเหตุผล ความเป็นธรรม ความถูกต้อง ความเท่าเทียมของสิทธิเสรีภาพระหว่างมนุษย์ทุกเชื้อสายและชาติพันธุ์ การเป็นคนที่ยึดมั่นแบบนี้จนทำให้คนตราหน้าว่า “เป็นบุคคลน่ารังเกียจ จนมีคำกล่าวถึงเขาว่า อายุยืนยาว กระทำสิ่งที่ประโยชน์ไว้บ้าง แต่ก็ทำเรื่องที่เป็นโทษไว้มากมาย” พื้นฐานของตัวเขาเป็นเหตุให้การเขียนสามัญสำนึกได้จุดที่นำเชื่อถือต่อประชาชนชาวอเมริกา และทำให้ได้เอกราชอิสรภาพเสรีภาพของอเมริกา จนทำให้สายใยระหว่างประเทศอาณานิคมกับประเทศอังกฤษขาดสะบั้น

ในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนหนังสือพยายามใช้ภาษาและให้เหตุผลซึ่งเป็นยุทธวิธีในการต่อสู้กับประเทศแม่ด้วยการปลุกระดมความเชื่อที่เป็นนามธรรมในหลักพื้นฐานคือศาสนา แต่เป็นศาสนาที่สามารถเข้าถึงได้โดยตนเองไม่ใช่ผ่านตัวกลางใดๆ สิ่งที่เป็นรูปธรรมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ของอเมริกา พยายามให้เหตุผลทั้งเป็นหลักการที่จับต้องได้ เช่น ถ้าเราทำอะไรกับประเทศแม่ เราก็จะถูกตราหน้าว่าเป็นกบฏเสมอ ประเทศอื่นก็จะเกรงอังกฤษอยู่ดีเป็นต้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเชื่อมโยงประเด็นต่อเหตุผลจากหลักศาสนาสู่ข้อเท็จจริงของสถาบันกษัตริย์

2. ประเด็นเนื้อหา

ก. การใช้ภาษา ผู้เขียนภาษาที่เชื่อมโยงชุดความคิดที่เดิมมาจากศาสนา แล้วพัฒนาให้เกิดความเชื่อที่เป็นจริงในปัจจุบัน แล้วเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นตัวนำ ชักชวนให้คนที่อ่านหนังสือสามัญสำนึก(Common Sense) รักและหวงแหนทรัพยากรของตนเอง ทุกอย่างที่ต้องต่อสู้ต้องมาจากประชาชนไม่ใช่มาจากอำนาจของศักดินา การออกกฎหมายก็เพื่อมากดขี่ประชาชน ประเด็นของการเขียนเนื้อหา ผู้เขียนอธิบายได้อย่างชัดเจนข้อมูลแน่นและมีพลังต่อการต่อสู้ของประเทศอาณานิคมและกระตุ้นความคิดที่ไม่เป็นจริงของสถาบันกษัตริย์ และพยายามหาเหตุผลมาเป็นยุทธวิธีในการต่อสู้กับสถาบันกษัตริย์ มีการใช้อุปมาเปรียบเทียบกับความไม่เป็นธรรมต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ออกมาเพื่อกษัตริย์หรือคนของกษัตริย์แต่ไม่ออกมาเพื่อคนส่วนใหญ่ของประเทศจึงติดในพันธนาการด้วยอคติอันต้อติง ดังคำอุปมาว่า ชายที่ติดบ่วงโสเภณียอมไม่มีคุณสมบัติเป็นผู้เลือกหรือตัดสินภรรยาในทำนองเดียวกัน ความยึดมั่นถือมั่นในรัฐธรรมนูญการปกครองอันผู้พึงก็บังตาเรามิให้แลเห็นรัฐธรรมนูญที่ดี ดังนั้น ประเด็นเนื้อหาของผู้เขียนชักชวนให้คนอ่านจุลสารของเขาได้เข้าใจและคล้อยตาม สร้างความตระหนักรู้ความเป็นชาติของตนเอง ผู้เขียนยังอุปมาเชื่อมโยงเหตุผลทุกตอน โยงเหตุการณ์ทั้งในอดีตยุคปฏิวัติศาสนา เหตุการณ์ในยุโรปที่เป็นการกระทำของกษัตริย์ ผู้เขียน

จำเป็นต้องอ้างเหตุผลที่น่าเชื่อถือ และการอุปมาที่ให้เห็นภาพของความจริงในการต่อสู้กับสถาบันกษัตริย์อังกฤษ เพราะเหตุผลที่สำคัญของผู้เขียนที่มองเห็นถึงการเปลี่ยนจะต้องใช้การสื่อสารด้วยบทความที่เข้าถึงคนอเมริกันได้ทุกหนทุกแห่ง และอีกเหตุผลการใช้กำลังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงระบบกษัตริย์ได้เพราะอิทธิพลของอำนาจมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง แต่ถ้าใช้การเขียนย่อมนสื่อสารให้คนอเมริกันได้อย่างทั่วถึง จึงเป็นเหตุผลที่ผู้เขียนใช้ภาษาที่เรียบง่ายเรียงลำดับเนื้อหาจุดเน้นของการต่อสู้เพื่อเรียกร้องจากกษัตริย์อังกฤษ

ข. ประเด็นความคิดของผู้เขียนในหนังสือเล่มนี้ มีความคิดที่ชัดเจนวาดภาพมโนทัศน์เห็นถึงความเท่าเทียมของกษัตริย์กับราษฎรไม่มีหลักศาสนาหรือหลักธรรมชาติที่ให้แก่กัน การใช้วิธีการอ้างพระเจ้าผู้ทรงมหิธานุภาพเพื่อให้คนที่เชื่อในศาสนาคริสต์ต่อกษัตริย์จึงเป็นสิ่งไม่สมเหตุสมผล การใช้หลักเหตุผลจากแหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นความเชื่อในหลักศาสนาของผู้เขียนเป็นการหาหลักฐานยืนยันของงานที่สมบูรณ์ของผู้เขียนและได้ผล เพราะในคัมภีร์ที่ผู้เขียนยืนยันการที่พระเจ้าไม่ได้ให้ใครมาปกครองแทนพระองค์ และพระองค์ไม่ได้สร้างบาปให้กับใคร และการอ้างของกษัตริย์ต่อการสืบสายโลหิตที่เขาเห็นเหตุผลเป็นความเขลาและธรรมชาติไม่เห็นชอบ ผู้เขียนถึงขนาดยกหลักฐานซึ่งเป็นนิทานอีสป ลาคลุมหนังสือโต การเป็นกษัตริย์ก็เป็นเฉพาะตัวไม่อาจตกทอดไปถึงลูกหลานได้ไม่อย่างนั้นจะเกิดความยุติธรรมเกิดขึ้น ชัดต่อหลักธรรมชาติ คนรุ่นต่อไปจะต่ออยู่ภายใต้การปกครองของคนโง่และคนเขลาได้ การสืบทอดแบบสายโลหิตจะเป็นการเปิดประตูให้คนเบาปัญญา คนชั่วช้า และคนไม่เหมาะสม ผู้เขียนพยายามชักชวนให้เชื่อถึงระบบที่เลวร้ายอันจะก่อความหายนะให้กับคนที่อยู่ใต้ปกครอง แล้วโยนไปสู่ความเป็นคนอเมริกันซึ่งมีสมรรถนะพอที่จะปกครองตนเอง นี่จึงเป็นงานเขียนที่ชัดเจนและสามารถทำให้คนอเมริกาต่อต้านประเทศอาณานิคมอังกฤษจนได้รับเอกราชของตนเอง

บทสรุป

หนังสือเรื่องสามัญสำนึก(Common Sense)ผู้เขียนได้กำหนดจุดประสงค์ไว้แต่เบื้องต้นแล้วว่าเป็นเขียนเพื่อเสนอให้เกิดความเคลื่อนไหวทางการเมืองของคนอเมริกันในอเมริกาเหนือและงานเขียนนี้กลายเป็นระเบิดทางการเมืองซึ่งมีรายละเอียดที่งานเขียนไว้อยู่ 3 ประเด็นคือประเด็นแรกต้นกำเนิดและจุดประสงค์ของรัฐบาล ประเด็นที่สองว่าด้วยเรื่องรัฐธรรมนูญอังกฤษ และประเด็นที่สามอเมริกาจะไปทางไหนดี หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ควรอ่านที่สุด เพราะจะทำให้เข้าใจสภาพความเป็นจริงในยุคอาณานิคมของอังกฤษและสถาบันกษัตริย์อังกฤษ หนังสือนี้สะท้อนความเชื่อบนพื้นฐานความเป็นจริงของประเทศที่มีระบบกษัตริย์ และสถาบันกษัตริย์ต้องปรับตัวอย่างไรในยุคปัจจุบันผู้อ่านหนังสือเล่มนี้จะต้องเปิดใจให้กว้างเพราะภาษาการใช้ค่อนข้างรุนแรงแต่แฝงไปด้วยหลักการและเหตุผล ถ้าต้องอ่านจะต้องเป็นคนสนใจใคร่รู้เช่น นักกิจกรรมทางการเมือง นักประชาธิปไตย ผู้ปกครอง หรือคนอื่น ๆ เป็นต้นที่สนใจ เพราะสิ่งที่งานเขียนของโรมัส เพนได้กล่าวถึงคือสิทธิความเท่าเทียมของคน การปรับตัวของสถาบันกษัตริย์ต่อความเห็นที่ไม่มีสิ่งใดรองรับเพราะแม้พระเจ้าก็ไม่ได้ให้สิทธิไว้ ทุกอย่างธรรมชาติให้ความเท่าเทียมและรับรองไว้ จึงไม่มีใครเหนือกว่าใครในทางธรรมชาติและหลักศาสนา หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์ทางวิชาการด้านกระบวนการให้เหตุผลที่สามารถเอาข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมมาร้อยเรียงให้เห็นสิ่งที่ต้องต่อสู้

เพื่อเรียกร้องความเป็นเอกราชของรัฐที่เป็นเมืองขึ้น ด้านการใช้ภาษาที่เรียบง่ายแต่ให้ข้อคิดที่กระตุ้นคนในสังคมอเมริกาเหนือได้ตระหนักความเป็นชาติตนเอง สามารถจัดการตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาความจอมปลอมของกษัตริย์อังกฤษและสุดท้ายที่เห็นของงานวิชาการคือการมีอารมณ์ร่วมต่อการเรียกร้องทางการเมืองที่เป็นอยู่ปัจจุบันและต่อสู้กับความไม่เป็นธรรมต่อไป แต่ต้องใช้หลักการเขียนให้เยาะๆแล้วมีช่องทางสื่อให้ประชาชนได้รับรู้โดยไม่ต้องใช้กำลังลงถนนอีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Thomas Paine. (2563). *สามัญสำนึก Common Sense*. แปลโดยภักวดี วีระภาสพงษ์.

กรุงเทพมหานคร: บุ๊คสเคป.

จอห์น รอลส์. (2558). *Theory of Justice and life of John Rawls ว่าด้วยทฤษฎีความยุติธรรม*

และชีวิตของจอห์น รอลส์. แปลโดย ศุภชัย ศุภพล. กรุงเทพมหานคร: วิคตอรี.

